

Sygn. akt. I ACz 30/20

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący – Sędzia: Piotr Górecki

Sędziowie: Mikołaj Tomaszewski

J. N.

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2020 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **Sp. z o.o. z siedzibą w P.**

przeciwko **B. R., M. A. i D. R.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 8 listopada 2019 r., sygn. akt: I Nc 251/19

postanawia:

- 1. uchylić zaskarżone postanowienie,**
- 2. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawić orzeczeniu kończącemu postępowanie w sprawie.**

Mikołaj Tomaszewski Piotr Górecki Jacek Nowicki

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy stwierdził swoją niewłaściwość rzeczową i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Opolu jako rzeczowo i miejscowo właściwemu do jej rozpoznania.

W uzasadnieniu powyższego rozstrzygnięcia Sąd I instancji, powołując uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2017 r. w sprawie III CZP 42/17, wskazał, że brak podstaw do zastosowania w zakresie właściwości miejscowej art. 37¹ k.p.c. do pozwanych konsumentów M. A. i D. R., gdyż porozumienie wekslowe zawiera niedozwolone w świetle art. 385³ pkt 23 k.c. postanowienie umowne, a w konsekwencji nie wiąże pozwanych w niniejszej sprawie konsumentów w myśl art. 385¹ § 1 k.c.

Zdaniem Sądu Okręgowego zachodzi zatem właściwość dwóch sądów – miejsca płatności weksla w stosunku do przedsiębiorcy i miejsca zamieszkania poręczycieli wekslowych, a zgodnie z art. 43 § 1 k.p.c. prawo wyboru powoda między tymi sądami. Art. 43 § 1 k.p.c. ma jednak zastosowanie w przypadkach, w których zachodzi

właściwość kilku sądów w ramach jednego rodzaju właściwości miejscowej: ogólnej, przemiennej lub wyłącznej. Wyboru między różnymi sądami właściwości ogólnej każdego pozwanego dokonuje powód wytaczając powództwo. Tymczasem w niniejszej sprawie właściwość miejscowa ogólna jest tożsama dla każdego z pozwanych, mających miejsce zamieszkania w okręgu tego samego Sądu Okręgowego w Opolu.

W ocenie Sądu I instancji powołanie się na art. 43 § 1 k.p.c. i prawo wyboru właściwości miejscowej przez powoda jest zatem w okolicznościach przedmiotowej sprawy nieuzasadnione. W ten sposób doszłoby do naruszenia prawa pozwanych będących konsumentami. Skoro zaś powód zdecydował się na wniesienie w jednym pozwie powództwa zarówno przeciwko wystawcy weksla będącym przedsiębiorcą oraz mającym status konsumenta poręczycielom, to konsekwencją jest, iż sprawa w całości została przekazana do sądu właściwego miejscowo dla konsumentów.

Mając na względzie, że sądem właściwym miejscowo według właściwości ogólnej (art. 27 § 1 k.p.c.) tj. miejsca zamieszkania pozwanych jest Sąd Okręgowy w Opolu, Sąd I instancji na podstawie art. 200 § 1 k.p.c. stwierdził swoją niewłaściwość miejscową i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Opolu jako właściwemu rzeczowo i miejscowo do jej rozpoznania.

Zażalenie na to postanowienie, w całości, wniósł powód, zarzucając naruszenie przepisów:

- art. 37¹ § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 27 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, że sądem właściwym do rozpoznania sprawy jest Sąd Okręgowy w Opolu,
- art. 200 § 1² k.p.c. poprzez jego zastosowanie i przekazanie sprawy do Sądu Okręgowego w Opolu,
- art. 201 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i zbadanie kwestii właściwości miejscowej z urzędu,
- art. 43 § 1 k.p.c. i art. 34 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie,
- art. 22¹ k.c., art. 385¹ § 1 k.c. w zw. z art. 385³ pkt 23 k.c. poprzez ich błędne zastosowanie, art. 385² § 1 k.c., art. 4 w zw. z art. 103 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936r. prawo wekslowe poprzez ich niezastosowanie,
- art. 454 § 1 i 2 k.c. poprzez błędną wykładnię i uznanie, że wierzytelność wekslowa jest długiem odbiorczym,
- art. 32 ustawy prawo wekslowe poprzez jego niezastosowanie względem pozwanych będących poręczycielami.

W konkluzji powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w celu dalszego prowadzenia postępowania przed Sądem Okręgowym w Poznaniu oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu zważył, co następuje.

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego co do zasady należy zgodzić się ze stanowiskiem Sądu Najwyższego powołanym w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia (uchwała z dnia 19 października 2017 r. w sprawie III CZP 42/17), jednakże w okolicznościach niniejszej sprawy nie ma ono zastosowania.

Należy bowiem zauważyć, że zaskarżone rozstrzygnięcie oparte zostało na błędnym założeniu, że pozwani posiadają status konsumenta.

Wobec przedstawionej przez powoda umowy współpracy, nie ma jednak żadnych podstaw do stwierdzenia, że roszczenie nie jest związane z prowadzeniem przez wystawcę weksla pozwanego B. R. działalności gospodarczej.

W ocenie Sądu Apelacyjnego nie można również uznać za konsumentów pozostałych pozwanych. Odpowiedzialność pozwanych M. A. i D. R. opiera się na stosunku poręczenia. Powyższe, przy uwzględnieniu charakteru zobowiązania

wystawcy weksła determinuje ocenę statusu poręczycieli tego zobowiązania. Wymaga bowiem wskazania, że chociaż poręczenie wekslowe ma charakter abstrakcyjny, a zatem niezależny od stosunków kauzalnych zachodzących między stronami, to jednak poręczenie zabezpiecza zapłatę długu wekslowego, a poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten za kogo poręczył (art. 32 prawa wekslowego). Nie można zatem przyjąć, aby osoba fizyczna, poręczająca na wekslu mającym na celu zabezpieczenie zobowiązania zaciągniętego przez przedsiębiorcę i związanego z jego działalnością gospodarczą posiadała status konsumenta.

Należy również wskazać, iż taka interpretacja pozostaje w zgodzie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, w którym wyrażono pogląd, że jedynie umowy zawarte poza jakąkolwiek działalnością lub jakimkolwiek celem gospodarczym i niezależnie od nich, to jest zawarte jedynie w celu zaspokojenia własnych prywatnych potrzeb konsumpcyjnych osoby, są objęte zakresem szczególnego systemu w dziedzinie ochrony konsumenta (por. wyroki Trybunału Sprawiedliwości w sprawach: z dnia 3 lipca 1997 r., C-269/95 oraz z dnia 20 stycznia 2005 r., C-464/01).

Wobec powyższego, skoro żaden z pozwanych nie posiada statusu konsumenta w rozumieniu art. 22¹ k.c., to niezasadnie Sąd pierwszej instancji utożsamił oznaczenie w treści weksła miejsca płatności z niedozwoloną klauzulą prorogacyjną, a tym samym nie było podstaw do odmowy uznania właściwości Sądu Okręgowego w Poznaniu wynikającej z art. 37¹ § 2 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Apelacyjny pozostawił orzeczeniu kończącemu postępowanie w sprawie w myśl zasady wyrażonej w art. 108 § 1 k.p.c.

Mikołaj Tomaszewski Piotr Górecki Jacek Nowicki